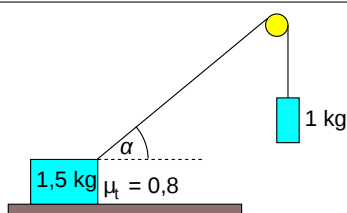

Kísérleti Fizika Gyakorlat 1
4. házi feladat
Beadási határidő: október 6., 10:15.

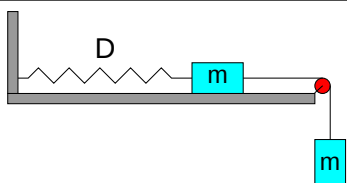
Ha valamely feladatot beadod, azzal vállalod, hogy esetleg a táblánál is be kell mutatnod.

10.A Egy asztalon három különböző anyagból készült, de azonos m tömegű csempe fekszik, egymáson. A tapadási súrlódási együttható az asztal és az alsó csempe között μ_1 , az alsó és a középső csempe között μ_2 , a középső és a felső csempe között pedig μ_3 . A felső csempét vízszintesen F erővel húzni kezdjük.

- a.) Rajzoljuk fel az egyes csempékre ható erőket. A különböző csempékre ható erőket jelöljük különböző színnel!
- b.) Ha F túlságosan nagy, a csempék megcsúszhatnak. Adjuk meg azt az F_{max} erőt, ahol még éppen nem csúsznak meg!
- c.) Ha F éppen meghaladja a kritikus erőt, úgy mely felületek között csúszik meg?

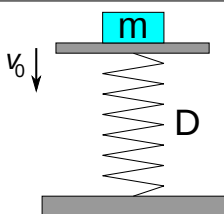
10.B Egy 1,5 kg tömegű testet összekötünk egy 1 kg tömegű testtel és a fonalat átvetjük egy könnyen mozgó csigán. A nagyobb test egy asztalon fekszik, a kisebbik pedig szabadon lóg, ahogy az ábra is mutatja. Az asztal és a test között a tapadási súrlódási együttható $\mu_t = 0,8$. Mekkora α szöget zárhat be a fonal a vízszintessel, hogy a testek nyugalomban maradjanak?

11.A Egy elhanyagolható súrlódású asztalon nyugszik egy $m = 2$ kg tömegű test, melyet egy $D = 200$ N/m direkciós erejű rugóval egy falhoz rögzítünk. A test másik oldalára fonalat rögzítünk, melyet egy csigán átvetünk, és rá szintén egy $m = 2$ kg tömegű testet kötünk. Ezután elvágjuk a fonalat, és ezt a pillanatot tekintjük a $t = 0$ -nak.

a.) Jelöld be jól láthatóan, hogy hol van az általad választott koordináta rendszer 0 pontja.

- b.) Mekkora körfrekvenciájú rezgést végez az asztalon lévő test?
- c.) Mekkora a rezgés amplitudója?
- d.) Adjuk meg a test kitérés-idő függvényét!

11.B Egy m tömegű test egy könnyű lapon nyugszik, melyet a talajhoz egy elegendően hosszú D direkciós erejű rugó köt. Egyensúlyi helyzetében meglökjük, ezzel v_0 sebességet adva neki függőlegesen. Először tételezzük fel, hogy a test nem válik el a laptól mozgása során.

- a.) Jelöld be jól láthatóan, hogy hol van az általad választott koordináta rendszer 0 pontja.
- b.) Mekkora körfrekvenciájú rezgést végez a test?
- c.) Adjuk meg a rezgés sebesség-idő függvényét!
- d.) Adjuk meg a rezgés gyorsulás-idő függvényét!
- e.) Adjuk meg a rezgés kitérés-idő függvényét!
- f.) Legfeljebb mekkora lehet v_0 , hogy tényleg ne váljon el a test a laptól?

12.A Egy Forma 1-es versenyautóra aerodinamikai tulajdonságai miatt a nehézségi erőn túl egy a sebesség négyzetével arányos leszorító erő is hat ($F_d = \alpha v^2$), ahol $\alpha = 3,4 \frac{\text{Ns}^2}{\text{m}^2}$. A kocsi tömege, sofőrrel együtt $m = 691 \text{ kg}$, a nehézségi gyorsulás $g = 9,81 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$. A kocsi kerekei és az aszfalt között a tapadási súrlódási együttható $\mu_t = 0,7$.

- a.) Készítsünk ábrát a kocsira ható erőkről, ha éppen kanyarodik!
- b.) Mekkora sebességgel hajthat át a kocsi egy $R = 100 \text{ m}$ sugarú kanyaron, úgy hogy még nem csúszik meg?
- c.) Ha a kanyar görbületi sugara nagyobb egy kritikus értéknél ($R > R_c$), akkor a kocsi akármekkora sebességgel halad át rajta, nem csúszik meg. Mekkora ez az R_c sugár?

Egy internetes mítosz szerint a Forma 1-es versenyautók fejjel lefelé is képesek lennének haladni. Vizsgáljuk ezt a mítoszt!

- d.) Legalább mekkora v_{min} sebességgel kell a kocsinak haladnia, hogy fejjel lefelé, egyenesen haladhasson?
-

12.B Egy $y = ax^2$ egyenletű parabolát megforgatunk az y-tengely körül. A kapott forgási paraboloid felszínén egy kicsi, m tömegű tömegpont végez körmozgást (ennek során a tömegpont h magassága nem változik). Hogyan függ a mozgás T periódusideje a h magasságtól? Mit mondhatunk egy általános $y = bx^\alpha$, $\alpha > 0$ alakú görbe esetén? A súrlódást minden esetben hanyagoljuk el!